

HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 120

Klasa: 910-04/08-01/09

Urbroj: 65-08-02

Zagreb, 23. lipnja 2008.

ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 137. i 153. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 20. lipnja 2008. godine uz prijedlog da se sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Uz zakonski prijedlog, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i prethodno mišljenje Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Branka Vukelića, ministra obrane i Matu Rabotega, državnog tajnika Ministarstva obrane.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

P.Z. br. 120

Klasa: 910-04/01-01/11

Urbroj: 5030109-08-6

Zagreb, 20. lipnja 2008.

REPUBLIKA HRVATSKA	
01 - PREDSTAVNI SABOR	
ZAGREB	
20.06.2008	
910-04/03-01/09	65
50-02-07	

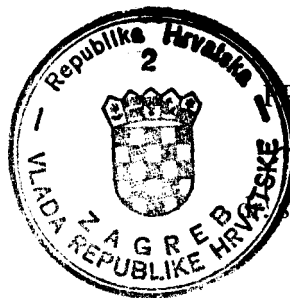
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. i članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Uz zakonski prijedlog, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i prethodno mišljenje Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Branka Vukelića, ministra obrane i Matu Rabotega, državnog tajnika u Ministarstvu obrane.

PREDSJEDNIK
[Signature]
doc. Ivo Sanader

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE
REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O
PRAVNOM POLOŽAJU SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U
REPUBLICI HRVATSKOJ, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2008.

FRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O PRAVNOM POLOŽAJU SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, potpisana u Washingtonu, 3. travnja 2008. sadržana je u članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001-pročišćeni tekst i 55/2001).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Republika Hrvatska stranka je Sporazuma između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga («Narodne novine-Međunarodni ugovori», broj 14/2001), Dodatnog protokola Sporazumu između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga («Narodne novine-Međunarodni ugovori», broj 14/2001) i Daljnjeg dodatnog protokola Sporazumu između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga («Narodne novine-Međunarodni ugovori», broj 7/2004) kojima je definiran pravni položaj snaga dok se nalaze na državnom području druge države stranke.

Najveći broj aktivnosti u dosadašnjem razdoblju ostvaren je u sklopu izvođenja zajedničkih vojnih vježbi, aktivnosti u okviru programa Partnerstva za mir i NATO aktivnosti, zajedničkim znanstvenim istraživanjima u vojne svrhe kao i drugim oblicima bilateralnih aktivnosti (susretima na najvišim razinama, posjetima, bilateralnim obrambenim konzultacijama).

Dobri bilateralni odnosi između Republike Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država općenito ostvaruju se u nizu ostalih različitih područja međudržavne suradnje.

Uzimajući u obzir širenje međusobne suradnje i povećanje opsega sudjelovanja snaga Sjedinjenih Američkih Država u aktivnostima na državnom području Republike Hrvatske, zbog čega se na temelju dogovora između Republike Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država, dijelovi snaga Sjedinjenih Američkih Država, njihove civilne komponente i članovi obitelji te izvršitelji određenih usluga u vezi s tim aktivnostima, mogu povremeno nalaziti na državnom području Republike Hrvatske, bilo je potrebno kroz odgovarajući pravni okvir odrediti koji je pravni položaj navedenih osoba u Republici Hrvatskoj odnosno podrobnije definirati temeljna pravila i uvjete pod kojima pripadnici tih snaga i osobe u njihovoj pratnji borave u Republici Hrvatskoj.

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske (klasa: 910-04/01-01/11, urbroj: 5030109-05-1) od 23. lipnja 2005. održani su pregovori za sklapanje predmetnog međunarodnog ugovora. Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj potpisan je u Washingtonu 3. travnja 2008. godine.

Za Vladu Republike Hrvatske Sporazum je potpisao Marijan Gubić, opunomoćeni ministar, otpravnik poslova a.i. u veleposlanstvu Republike Hrvatske u Sjedinjenim Američkim Državama, a za Vladu Sjedinjenih Američkih Država Jackson McDonald, veleposlanik u Ministarstvu vanjskih poslova Sjedinjenih Američkih Država.

Potvrđivanjem Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj Republika Hrvatska iskazuje svoju spremnost urediti osnovna pitanja vezana uz pravni položaj snaga Sjedinjenih Američkih Država za vrijeme dok iste u Republici Hrvatskoj borave sa svrhom obavljanja dogovorenih aktivnosti.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, potpisan u Washingtonu, 3. travnja 2008. godine, kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak) postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sporazum obuhvaća temeljna pravila i uvjete pod kojima snage Sjedinjenih Američkih Država, civilna komponenta, članovi obitelji te, u posebnim slučajevima kada je to određeno odredbama Sporazuma, ugovarači Sjedinjenih Američkih Država i njihovi zaposlenici, točno precizirani ugovorom, borave na državnom području Republike Hrvatske.

Sporazumom se tako uređuje njihov ulazak na i izlazak sa državnog područja Republike Hrvatske, korištenje objekata i područja, kaznena jurisdikcija i određivanje kaznene jurisdikcije, vođenje istrage u slučaju da dođe do prometne nesreće u kojoj sudjeluju snage Sjedinjenih Američkih Država, pritvor, zatvor i posjete, razna pitanja koja se odnose na sigurnost, službena izuzeća od plaćanja poreza, osobna izuzeća od plaćanja poreza, službeni uvoz i izvoz, te uvoz i izvoz osobne imovine i motornih vozila, utvrđuje se poseban režim za vozačke dozvole, te carinski postupci.

Nadalje, predmetnim se Sporazumom uređuju i pitanja raznih vojnih usluga, uključujući prodaju hrane, osnivanje i održavanje vojnih poštanskih ureda, pitanje korištenja strane valute i mijenjanja novca općenito, a uključena su i odgovarajuća pitanja koja se odnose na korištenje komunalnih usluga, ali i korištenja vlastitih komunikacija i veza od strana snaga Sjedinjenih Američkih Država.

Imajući u vidu svrhu zbog koje snage Sjedinjenih Američkih Država borave na području Republike Hrvatske poseban je članak posvećen zaštiti okoliša, prirode, kulturnih dobara i zdravlja ljudi.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj odvijat će se kroz aktivnosti Ministarstva obrane te će se koristiti sredstva iz Državnog proračuna namijenjena radu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine" broj 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04 i 39/08) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, s obzirom na interes Republike Hrvatske u području obrane potrebno je pravno definirati i urediti pitanja sudjelovanja snaga Sjedinjenih Američkih Država na državnom području Republike Hrvatske u svrhu ostvarenja uvjeta za provedbu određenih aktivnosti.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnih ugovora, predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O PRAVNOM POLOŽAJU SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE
HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O
PRAVNOM POLOŽAJU SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH
DRŽAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, potpisan u Washingtonu 3. travnja 2008., u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I
VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA
O PRAVNOM POLOŽAJU SNAGA
SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

KAZALO

NASLOV ČLANKA	BROJ
PREAMBULA	
SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE	I
DEFINICIJE	II
ULAZAK I IZLAZAK	III
KORIŠTENJE OBJEKATA I PODRUČJA	IV
KAZNENA JURISDIKCIJA	V
ODREĐIVANJE KAZNENE JURISDIKCIJE	VI
PROMETNE NESREĆE	VII
POTVRDE O IZVRŠAVANJU SLUŽBENIH ZADAĆA	VIII
PRITVOR I PRISTUP	IX
ZATVOR I POSJETE	X
STEGA	XI
SIGURNOST	XII
POTRAŽIVANJA	XIII
SLUŽBENA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA	XIV
OSOBIJA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA	XV
SLUŽBENI UVOZ I IZVOZ	XVI
UVOZ IZVOZ OSOBNE IMOVINE	XVII
MOTORNNA VOZILA	XVIII
DOZVOLE	XIX
CARINSKI POSTUPCI	XX
DJELATNOSTI U OKVIRU VOJNE SLUŽBE	XXI
VALUTE I MIJENJANJE NOVCA	XXII
POSTUPCI UGOVARANJA	XXIII
PRAVNI POLOŽAJ UGOVARAČA	XXIV
KOMUNALNE USLUGE I KOMUNIKACIJE	XXV
OKOLIŠ, ZDRAVLJE I SIGURNOST	XXVI
PROVEDBA I SPOROVI	XXVII
STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I IZMJENE I DOPUNE	XXVIII

PREAMBULA

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu "Hrvatska") i Vlada Sjedinjenih Američkih Država (u daljnjem tekstu "Sjedinjene Države");

Uzimajući u obzir da se na temelju dogovora između Hrvatske i Sjedinjenih Država (u daljnjem tekstu "stranke"), dijelovi snaga Sjedinjenih Država, njihove civilne komponente i članovi obitelji mogu povremeno nalaziti u Hrvatskoj;

Uzimajući u obzir da je svrha prisustva tih snaga Sjedinjenih Država u Hrvatskoj unapređivanje napora stranaka u promicanju mira i sigurnosti na područjima od zajedničkog interesa;

Potvrđujući da se takva suradnja zasniva na punom poštivanju suvereniteta svake od stranaka te ciljevima Povelje Ujedinjenih naroda;

Uzimajući u obzir da drugi stavak preambule Sporazuma između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, potpisanog u Londonu 19. lipnja 1951. (daljnjem tekstu "NATO SOFA") i članak IV. Sporazuma između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga sklopljenog u Bruxellesu, 19. lipnja 1995., (u daljnjem tekstu "PfP SOFA") predviđaju sklapanje posebnih dogovora koji nadopunjuju navedene sporazume;

s namjerom da se dopuni PfP SOFA koje su obje vlade stranke, a koji se poziva na NATO SOFA-u kao svoj sastavni dio i bilo koji drugi mnogostrani sporazum o pravnom položaju snaga kojeg će dvije vlade postati stranke u budućnosti;

Sporazumjele su se kako slijedi:

Članak I. SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj Sporazum detaljnije definira temeljna pravila i uvjete pod kojima snage Sjedinjenih Država, civilna komponenta, članovi obitelji i, u posebnim slučajevima kada je to naznačeno u ovom Sporazumu, ugovarači Sjedinjenih Država i njihovi zaposlenici borave na državnom području Hrvatske.

Članak II. DEFINICIJE

1. U svrhu ovog Sporazuma i ukoliko njime nije drugačije naznačeno, izraz "civilna komponenta" kao što je definirano u stavku 1. (b) članka I. NATO SOFA-e uključuje zaposlenike nehrvatskih nekomercijalnih organizacija koji imaju državljanstvo ili stalni boravak u Sjedinjenim Državama i koji, isključivo u svrhu dobrobiti, morala ili obrazovanja snaga Sjedinjenih Država, prate ove snage u Hrvatskoj. Izraz "civilna komponenta" također uključuje i članove obitelji ako se zaposle pri snagama Sjedinjenih Država ili u nekomercijalnim organizacijama navedenima u ovom stavku te u članku XXI.

2. U svrhu ovog Sporazuma, izrazi "ugovarač Sjedinjenih Država" i "zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država" znače nehrvatske pravne subjekte ili pojedince i njihove zaposlenike koji nemaju stalni boravak u Hrvatskoj i koji su prisutni u Hrvatskoj za potrebe nabavke dobara i usluga u skladu s ugovorom ili podugovorom sa ili u ime Sjedinjenih Država u svezi s aktivnostima snaga Sjedinjenih Država u skladu s ovim Sporazumom.
3. U svrhu ovog Sporazuma, izraz "član obitelji", kao što je definirano u članku I. stavku 1. (c) NATO SOFA-e, uključuje člana uže obitelji pripadnika oružanih snaga ili civilne komponente tj. supružnika ili djeteta koje nije zasnovalo vlastitu obitelj, te drugu osobu koja je u srodstvu s pripadnikom oružanih snaga ili civilne komponente, koja je financijski, zakonski ili zdravstveno ovisna i uzdržavana od strane tog pripadnika te s tim pripadnikom dijeli isti smještaj, a u Hrvatskoj je prisutna uz odobrenje nadležnih tijela snaga Sjedinjenih Država.
4. U svrhu ovog Sporazuma, izraz "carine" uključuje carinske pristojbe i ostale pristojbe i poreze koji se naplaćuju prilikom uvoza ili izvoza. Izraz se ne odnosi na naplatu zatraženih i primljenih usluga.
5. U svrhu ovog Sporazuma izraz "objekti i područja o kojima je postignut sporazum" znači javne objekte i područja u Hrvatskoj, uključujući vojne instalacije i područja za vježbe i obuku namjenjene za korištenje od strane snaga Sjedinjenih Država, civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država ili zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država na temelju obostranog sporazuma stranaka ili njihovih tijela za koordinaciju.
6. U svrhu ovog Sporazuma izraz "agenti za koordinaciju" znači Ministarstvo obrane Hrvatske i Ministarstvo obrane Sjedinjenih Država.

Članak III. ULAZAK I IZLAZAK

1. Ulazak postrojbi snaga Sjedinjenih Država obavljat će se preko međunarodnih graničnih prijelaza, uz prethodnu najavu četrdesetosam (48) sati unaprijed Ministarstvu obrane Hrvatske. Ulazak pojedinačnih pripadnika snaga bit će u skladu sa člankom III. NATO SOFA-e bez prethodne najave.
2. Osim ukoliko se u pojedinom slučaju zajednički unaprijed ne sporazumije drugačije, Hrvatska neće zahtijevati supotpisivanje zapovijedi za kretanje od strane svog odgovarajućeg predstavnika u skladu sa člankom III. stavkom 2. (b) NATO SOFA-e.
3. Pripadnicima civilne komponente, ugovaračima Sjedinjenih Država, zaposlenicima ugovarača Sjedinjenih Država i članovima obitelji, koji su državljani država za koje je Hrvatska propisala pribavljanje viza, prigodom prvog ulaska u Hrvatsku, vize će se izdavati na graničnom prijelazu, uz predočenje valjane putne isprave i identifikacijske iskaznice Ministarstva obrane Sjedinjenih Država ili odgovarajućeg uvjerenja izdanog od strane nadležnog tijela Sjedinjenih Država u kojem je naznačen njihov status pripadnika civilne komponente, ugovarača Sjedinjenih Država, zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država ili člana obitelji. Ukoliko ti pripadnici namjeravaju ostati u Hrvatskoj duže od 15 dana na koliko im je izdana viza na graničnom prijelazu, moraju obavijestiti Ministarstvo obrane prije isteka roka od 15 dana na koji je viza izdana. Na temelju takve obavijesti, Ministarstvo obrane će unijeti odgovarajuću zabilješku u njihove

putovnice produžujući njihov boravak na 90 dana. Svako daljnje produljenje iznad 90 dana rješava se na temelju članka III. stavka 4.

4. Pripadnici civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači Sjedinjenih Država i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država izuzeti su od primjene hrvatskih propisa o registraciji i kontroli stranaca. O datumima ulaska i predviđenog izlaska pripadnika civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država i zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država, koji će biti u Hrvatskoj dulje od 90 dana, snage Sjedinjenih Država obavijestit će Ministarstvo obrane Hrvatske. Na osnovi obavijesti Ministarstvo obrane će u roku 15 dana od ulaska navedenih osoba u Hrvatsku, u putovnice tih osoba unijeti odgovarajuću zabilježbu. Prestankom svrhe zbog koje je zabilješka unijeta, ona se poništava.
5. Pripadnici civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači Sjedinjenih Država i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država, o kojima je dostavljena obavijest u skladu sa stavkom 3. ovog članka mogu ulaziti u Hrvatsku/izlaziti iz Hrvatske, na osnovi valjane putovnice u koju je unesena odgovarajuća zabilješka iz stavka 4. ovog članka.

Članak IV.

KORIŠTENJE OBJEKATA I PODRUČJA

1. Snage Sjedinjenih Država ovlaštene su za pristup i korištenje objekata i područja u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum kako je određeno provedbenim dogovorom ovom Sporazumu.
2. Vojno i civilno osoblje Sjedinjenih Država i ugovarači Sjedinjenih Država te vozila, plovila i zrakoplovi kojima se upravlja od strane ili za snage Sjedinjenih Država mogu koristiti objekte i područja o kojima je postignut sporazum za obuku, prijevoz, potporu i slične aktivnosti, ponovnu opskrbu zrakoplova gorivom, privremeno održavanje vozila, plovila i zrakoplova, smještaj osoblja, komunikacija, snaga i opreme i sve ostalo o čemu se stranke sporazume. Snage Sjedinjenih Država prilikom korištenja tih objekata i područja dužne su poštivati zakone Hrvatske kako je ugovoreno u članku II. NATO SOFA-e.

Članak V.

KAZNENA JURISDIKCIJA

1. Hrvatska priznaje poseban značaj stegovnog nadzora vojnih vlasti Sjedinjenih Država nad pripadnicima snaga i učinak takvog nadzora na operativnu spremnost. Stoga, promičući svoju opredijeljenost za uzajamnu obranu, Hrvatska se, po svom suverenom nahođenju, odriče primarnog prava primjene kaznene jurisdikcije kako je osigurano člankom VII. stavkom 3 (c) NATO SOFA-e. Navedeno odricanje ne odnosi se na članove civilne komponente i članove obitelji.
2. Vojne vlasti Sjedinjenih Država obavijestit će hrvatske vlasti o pojedinačnim slučajevima koji podliježu odredbama stavka 1. ovog članka.

3. Tamo gdje nadležne hrvatske vlasti smatraju da je zbog posebnih okolnosti pojedinog slučaja, a u interesu hrvatskog pravosuđa, provedba hrvatske jurisdikcije neophodna, mogu opozvati odricanje od prava danog sukladno stavku 1. ovog članka putem pisane izjave upućene nadležnim vojnim vlastima Sjedinjenih Država u roku od trideset (30) dana nakon primitka obavijesti navedene u stavku 2. ovog članka.

Članak VI . ODREĐIVANJE KAZNE NE JURISDIKCIJE

Nakon što nadležne vlasti Sjedinjenih Država obavijeste nadležne hrvatske vlasti da je upitno koje će vlasti imati jurisdikciju glede nekog prijestupa, hrvatske pravosudne vlasti koje se bave tim predmetom zastat će sa sudskim postupkom dok Vlade obju država ne odluče o nadležnosti.

Članak VII. PROMETNE NESREĆE

1. Hrvatske vlasti imaju prvenstvenu odgovornost za istragu oko prometnih prekršaja i prometnih nesreća na državnom području Hrvatske, uključujući i očuvanje mjesta nesreće i ispitivanje svjedoka i sve druge mjere potrebne za pravilno vođenje istrage.
2. Snage Sjedinjenih Država će odrediti primarnu osobu za kontakt za sve prometne prekršaje i nesreće koje uključuju vojnu i civilnu komponentu Sjedinjenih Država i članove obitelji. Hrvatske vlasti će odmah po saznanju za prometni prekršaj ili nesreću u koju je uključeno takvo osoblje o tome izvijestiti osobu za kontakt Sjedinjenih Država.
3. Sigurnosne snage Sjedinjenih Država mogu, na zahtjev hrvatske policije ili kako je dogovoreno između odgovarajućih vlasti pružiti pomoć u istrazi. Podaci koji su potrebni za razmjenu će se, na zahtjev, slobodno razmjenjivati između nadležnih tijela ugovornih stranaka. Stranke će surađivati i pomagati jedna drugoj u provedbi takvih istraga, kako to nalaže članak VII. NATO SOFA-e.

Članak VIII. POTVRDE O IZVRŠAVANJU SLUŽBENIH ZADAĆA

U svrhu utvrđenja da li je počinjeno djelo koje povlači kaznenu ili građansku odgovornost proizašlo iz radnje ili propusta učinjenog u obavljanju službene dužnosti od strane pripadnika snaga ili civilne komponente temeljem članaka VII. ili VIII. NATO SOFA-e, potvrda najvišeg prikladnog vojnog tijela Sjedinjenih Država da je takva radnja ili propust učinjena u obavljanju službene dužnosti predstavljat će dovoljan dokaz te činjenice. U slučajevima kada hrvatske vlasti dovode u pitanje službenu narav takve radnje ili propusta vlasti Sjedinjenih Država i Hrvatske odmah će pristupiti konzultacijama. Za vrijeme takvih konzultacija hrvatske vlasti mogu predočiti svaku relevantnu informaciju i vlasti Sjedinjenih Država će je u potpunosti uzeti u obzir. Hrvatske vlasti zadržavaju mogućnost traženja potvrde o službenoj naravi takve radnje ili propusta od slijedeće više vojne instance Sjedinjenih Država.

Članak IX. **PRITVOR I PRISTUP**

1. Pripadnik snaga ili civilne komponente koji je pod istragom ili predstojećim suđenjem pred hrvatskim vlastima ostat će u pritvoru vlasti Sjedinjenih Država ili pod drugom prikladnom kontrolom Sjedinjenih Država do okončanja svih uz to vezanih sudskih postupaka, osim ukoliko nije međusobno drugačije dogovoreno. Vojne vlasti Sjedinjenih Država osigurat će da se pripadnik snaga ili civilne komponente pojavi pred hrvatskim vlastima u bilo kojem postupku koji može iziskivati nazočnost takve osobe. Hrvatske vlasti osigurat će pripadniku snaga ili civilne komponente pravo na promptne postupke i brzo suđenje.
2. U slučaju da hrvatski sudski postupci nisu završeni u roku od jedne godine od njihova početka, vojne vlasti Sjedinjenih Država bit će oslobođene bilo kakvih obveza na temelju ovog članka. Na zahtjev hrvatskih vlasti, vlasti Sjedinjenih Država savjetovat će se s hrvatskim vlastima oko takvih alternativnih aranžmana kojima bi se osigurala nazočnost optuženog koji bi bili dopustivi prema zakonima i pravilima Sjedinjenih Država i koji bi bili operativno mogući. Razdoblje od jedne godine ne uključuje vrijeme potrebno za žalbeni postupak kao ni vrijeme za koje je zakazano suđenje bilo odgođeno iz razloga što su nakon pravodobne obavijesti hrvatskih vlasti o potrebi osiguranja nazočnosti optuženika, američke vlasti to propustile učiniti.
3. Kada je pripadnik snaga ili civilne komponente osuđen od strane hrvatskog suda te mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora, vojne vlasti Sjedinjenih Država stavit će odnosno držati u pritvoru ili pod drugom prikladnom kontrolom Sjedinjenih Država optuženika sve do zaključenja svih žalbenih postupaka, osim ukoliko se ne dogovori drugačije.
4. Svako vremensko razdoblje provedeno u pritvoru hrvatskih vlasti ili američkih vojnih vlasti odbit će se od konačno dosuđene kazne zatvora.
5. U slučaju uhićenja ili pritvora pripadnika snaga, civilne komponente ili člana obitelji od strane hrvatskih vlasti, predstavnici Sjedinjenih Država će biti odmah obaviješteni i imati hitan pristup toj osobi te će im biti dozvoljena nazočnost prilikom bilo kojeg ispitivanja od strane hrvatskih vlasti.

Članak X. **ZATVOR I POSJETE**

Zatvorsku kaznu koju je pripadniku snaga, civilne komponente ili članu obitelji odredio hrvatski sud isti će služiti u hrvatskim kaznenim ustanovama koje odgovaraju stupnju pritvora zatvorenika utvrđenim nakon konzultacija između stranaka. Hrvatske vlasti dozvolit će vlastima Sjedinjenih Država da po dogovoru sa odgovarajućim hrvatskim tijelima posjete takvu osobu u primjereno vrijeme izvan redovnog vremena za posjete. Članovi obitelji moći će posjećivati takvu osobu u vremenu određenom za posjete. Hrvatske vlasti će dopustiti vlastima Sjedinjenih Država i članovima obitelji pružanje pomoći takvim osobama, kakvu vlasti Sjedinjenih Država smatraju potrebnom.

Članak XI. **STEGA**

1. Vojne vlasti Sjedinjenih Država bit će odgovorne za održavanje stege nad pripadnicima snaga.
2. U svrhu održavanja stege od strane snaga Sjedinjenih Država, vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu ustrojiti vojne sigurnosne postrojbe u objektima i područjima u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum gdje su smještene snage Sjedinjenih Država. Na zahtjev i u suradnji s nadležnim hrvatskim vlastima vojne vlasti Sjedinjenih Država također mogu koristiti takve postrojbe u zajednicama u blizini objekata i područja u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum gdje su smještene snage Sjedinjenih Država, u skladu s postupkom koji je dogovoren od strane nadležnih hrvatskih vlasti i američkih vojnih vlasti.

Članak XII. **SIGURNOST**

1. Hrvatska će poduzeti sve potrebne mjere da osigura odgovarajuću sigurnost i zaštitu snaga Sjedinjenih Država, pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji u objektima i područjima u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum u kojima su smještene ili će biti smještene snage Sjedinjenih Država. U skladu s navedenom odgovornosti, hrvatske će vlasti usko surađivati s vlastima Sjedinjenih Država na pružanju odgovarajuće sigurnosti i neometanog ulaza i izlaza iz takvih objekata ili područja gdje su smještene snage Sjedinjenih Država.
2. Ako je sigurnost snaga Sjedinjenih Država, pripadnika snaga, civilne komponente, ili članova obitelji ugrožena, vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu poduzeti odgovarajuće mjere kako bi održali ili ponovo uspostavili red i stegu u objektima i područjima o kojima je postignut sporazum u kojima su smještene snage Sjedinjenih Država. Izvan tih objekata i područja o kojima je postignut sporazum u kojima su smještene snage Sjedinjenih Država, vojne vlasti Sjedinjenih Država će djelovati samo u dogovoru ili zajedno s hrvatskim vlastima.

Članak XIII. **POTRAŽIVANJA**

1. Pripadnici snaga i civilne komponente neće podlijeći nikakvim sudskim postupcima zbog civilnih potraživanja nastalih činjenjem ili propustom koji im se pripisuju, a koji su se dogodili tijekom izvršavanja njihovih službenih zadaća. Takva potraživanja se mogu proslijediti nadležnim hrvatskim vlastima i procesuirati u skladu s odredbama članka VIII. NATO SOFA-e.
2. Sva ostala civilna potraživanja, osim ugovornih potraživanja, ukoliko se ne riješe u skladu s člankom VIII. stavkom 6. NATO SOFA-e bit će pod jurisdikcijom hrvatskih civilnih sudova gdje će se primjenjivati hrvatsko zakonodavstvo.
3. Kako se koristi u ovom članku i članku VIII. NATO SOFA-e, izraz "civilna komponenta" također uključuje hrvatske državljane i druge civilne osobe, koji su zaposlenici Sjedinjenih Država i izvršavaju službene zadaće koje su im dodijelile snage Sjedinjenih Država, no ne uključuje zaposlenike nekomercijalnih organizacija.

4. Pripadnicima snaga, civilne komponente i članovima obitelji neće se izricati presuda zbog izostanka niti će se djelovati protivno njihovim interesima kad im službene zadaće ili odsutnost na temelju propisnog ovlaštenja privremeno onemogućuje nazočnost nekaznenim postupcima kojih su stranke.

Članak XIV.

SLUŽBENA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA

1. Snage Sjedinjenih Država i njihovi ugovarači neće podlijetati izravnom ili neizravnom oporezivanju vezano za pitanja koja spadaju isključivo u djelokrug njihovih službenih ili ugovornih aktivnosti, ili vezano za imovinu namijenjenu tim aktivnostima. Što se tiče poreza na dodanu vrijednost (PDV), izuzeće će se primijeniti na dobra i usluge koje su stečene od strane ili u korist snaga Sjedinjenih Država.
2. Hrvatski zakoni i propisi koji se tiču plaćanja poreza na dohodak i doprinosa socijalnog osiguranja neće se primjenjivati na pripadnike snaga, nehrvatske pripadnike civilne komponente, ugovarače Sjedinjenih Država i njihove zaposlenike.
3. Plovila kojima se upravlja od strane ili u to vrijeme isključivo za snage Sjedinjenih Država neće podlijetati plaćanju nikakvih pristojbi u hrvatskim vojnim bazama. O uporabi civilnih pomorskih luka pregovarat će se izravno s lučkom upravom i ovlaštenim koncesionarom.
4. Na plovilima i zrakoplovima Sjedinjenih Država neće se obavljati ukrcaj ni inspekcija.

Članak XV.

OSOBNA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA

1. Glede članka X. NATO SOFA-e pripadnici snaga, civilne komponente i članovi obitelji neće podlijetati nikakvom plaćanju poreza ili sličnih pristojbi, uključujući i PDV, u Hrvatskoj a vezano za vlasništvo, posjed, korištenje, međusobni prijenos, i prema ili koji dolazi od snaga, ili prijenos zbog smrtnog slučaja njihove stvarne pokretne imovine uvezene u Hrvatsku ili stečene u Hrvatskoj za osobnu uporabu.
2. Izuzeće od poreza na dohodak predviđeno člankom X. NATO SOFA-e primjenjivat će se i na dohodak koji pripadnici snaga, civilne komponente, članovi obitelji i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država steknu u vezi aktivnosti na temelju ovog Sporazuma te na dohodak koji potječe iz izvora izvan Hrvatske.

Članak XVI.

SLUŽBENI UVOZ I IZVOZ

1. S obzirom na članak XI. NATO SOFA-e, uvoz u Hrvatsku opreme, zaliha, namirnica i ostale robe od strane ili u korist snaga Sjedinjenih Država bit će izuzet od plaćanja carine, posebnih poreza i PDV-a. Snage Sjedinjenih Država podlijetat će plaćanju naknada za usluge koje zatraže i dobiju od vladinih tijela ili jedinica lokalne uprave i samouprave i naknada za usluge koje zatraže i dobiju od privatnih subjekata.

2. Oprema, zalihe, namirnice i ostala roba bit će izuzeta od bilo kakvog poreza ili drugih pristojbi koji bi se inače primjenjivali na takvo vlasništvo što su snage Sjedinjenih Država uvezle ili u Hrvatskoj nabavile.
3. Izvoz i ponovni izvoz iz Hrvatske opreme, zaliha, namirnica i ostale robe, navedenih u stavku 1. ovog članka, od strane snaga Sjedinjenih Država bit će izuzet iz svih oblika carina. Takvom se imovinom može raspolagati u Hrvatskoj, ukoliko se osigura da takvo raspolaganje u odnosu na osobe i subjekte koji u Hrvatskoj nemaju pravo na izuzeća od poreza i pristojbi po ovom Sporazumu, predliježe plaćanju odgovarajućih poreza i carina te ako su ispunjeni drugi zakonski uvjeti za uvoz odnosnih dobara u Hrvatsku od strane primatelja takve imovine.
4. Izuzeća navedena u stavcima 1, 2. i 3. ovog članka se također primjenjuje na usluge, opremu, zalihe, namirnice i ostalo vlasništvo uvezeno ili stečeno u Hrvatskoj od strane ili u korist snaga Sjedinjenih Država, a sa svrhom korištenja od strane ugovarača koji ispunjava obveze iz ugovora za navedene snage. Srage Sjedinjenih Država u potpunosti će surađivati s odgovarajućim hrvatskim vlastima kako bi se spriječila zlouporaba ovih povlastica.
5. Hrvatske vlasti prihvatit će potvrdu utvrđenu člankom XI. stavak 4. NATO SOFA-e u svrhu provedbe odgovarajućeg carinskog postupka nad predmetima koji se uvoze ili izvoze od strane ili za snage Sjedinjenih Država prema ovom članku.

Članak XVII.

UVOZ I IZVOZ OSOBNE IMOVINE

1. Pripadnici snaga, civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država mogu bez plaćanja carine uvoziti osobnu imovinu, namještaj, privatna motorna vozila i druga dobra namijenjena njihovoj osobnoj ili kućnoj uporabi ili korištenju za vrijeme njihove dužnosti u Hrvatskoj. Ova će se povlastica primijeniti ne samo na dobra koja su vlasništvo tih osoba, nego i na dobra koja su im poslana na dar ili dobra dostavljena kao ispunjenje ugovora izravno sklopljenog s osobom ili osobama koje nisu nastanjene u Hrvatskoj.
2. Imovina koja se spominje u stavku 1. ovog članka smije se prodavati ili na neki drugi način prenositi u vlasništvo osobama u Hrvatskoj koje nemaju pravo bes carinskog uvoza takvog vlasništva u skladu s ovim Sporazumom uz plaćanje svih propisanih poreza i carina od strane primatelja takvih dobara. Pripadnici snaga, civilne komponente i članovi obitelji mogu prenositi takvu imovinu između sebe ili je prenositi na ili uzimati od snaga, pri čemu će takvi prijenosi biti oslobođeni od plaćanja carine. Snage Sjedinjenih Država će biti odgovorne za vođenje evidencije o takvim prijenosima, što će hrvatske vlasti prihvatiti kao dokaz o prijenosu robe oslobođene od plaćanja poreza ili carine. Hrvatske će vlasti prihvatiti presliku propisno sastavljenih policijskih izvještaja kao prima facie dokaz da je bes carinsko vlasništvo pripadnika snaga, civilne komponente ili članova obitelji ukradeno, oštećeno ili uništeno što će pojedince osloboditi bilo kakve odgovornosti za plaćanje poreza ili carine.

3. Pripadnici snaga, civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država mogu bez plaćanja izvoznih carina ili troškova ponovno izvoziti bilo kakva dobra koja su uvezli u Hrvatsku, ili stekli za vrijeme trajanja njihove dužnosti u Hrvatskoj.

Članak XVIII. **MOTORNA VOZILA**

1. Hrvatske vlasti će priznati važeće registarske pločice i prometne dozvole izdane od vojnih i civilnih vlasti Sjedinjenih Država za motorna vozila i prikolice snaga, ugovarača Sjedinjenih Država, pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji.
2. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će poduzeti odgovarajuće sigurnosne mjere u vezi motornih vozila i prikolica kojima su one izdale registraciju i dozvolu, ili kojima se koriste snage u Hrvatskoj.
3. U vezi privatnih motornih vozila pripadnici snaga, civilne komponente, ugovarači Sjedinjenih Država, zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država i članovi obitelji dužni su poštivati hrvatski zakon o osiguranju od automobilske odgovornosti dok borave u Hrvatskoj.

Članak XIX. **DOZVOLE**

1. Hrvatska će prihvatiti bez provjere znanja vožnje ili plaćanja pristojbi, važeću vozačku dozvolu ili drugu važeću dozvolu izdanu pripadniku snaga, civilne komponente, ugovaraču Sjedinjenih Država ili zaposleniku ugovarača Sjedinjenih Država od strane vlasti Sjedinjenih Država, koja vlasniku omogućuje upravljanje motornim vozilima, plovilima, ili zrakoplovima snaga ili za snage.
2. Hrvatske vlasti će priznati vozačke dozvole koje su izdale vojne i civilne vlasti Sjedinjenih Država za upravljanje privatnim motornim vozilima od strane pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji, ako je osoba stara osamnaest godina ili starija.
3. (a) Vojne vlasti Sjedinjenih Država će uskratiti pravo na upravljanje motornim vozilom osobama koje imaju vozačke dozvole u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ukoliko postoji osnovana sumnja o vlasnikovoj pouzdanosti ili sposobnosti da upravlja motornim vozilom. Iste će blagonaklono razmotriti zahtjeve koje upute hrvatske vlasti za uskratim prava na upravljanje motornim vozilom. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će o svim uskratama koje su izvršile u skladu s ovim podstavkom izvijestiti hrvatske vlasti, te o svim slučajevima gdje je nakon takve uskrate pravo na upravljanje motornim vozilom obnovljeno.

(b) U slučajevima gdje Hrvatska provodi jurisdikciju u skladu s člankom VII. NATO SOFA-e i člankom V. ovog Sporazuma o prijestupima koji uključuju upravljanje motornim vozilima, odredbe hrvatskog kaznenog zakonodavstva koje se odnose na uskratim prava na upravljanje motornim vozilom ostaju primjenjive na vozačke dozvole na koje se poziva u stavku 2. ovog članka.

4. Hrvatska će prihvatiti kao valjane sve profesionalne dozvole koje su izdale Vlada Sjedinjenih Država, jedinice lokalne uprave i samouprave ili država, pripadnicima snaga, pripadnicima civilne komponente, ugovaračima Sjedinjenih Država i zaposlenicima ugovarača Sjedinjenih Država u svrhu pružanja usluga snagama, pripadnicima snaga, pripadnicima civilne komponente, članovima obitelji, ugovaračima Sjedinjenih Država, zaposlenicima ugovarača Sjedinjenih Država i drugim kategorijama osoba kako je međusobno dogovoreno između agenata za koordinaciju.

Članak XX. CARINSKI POSTUPCI

1. Hrvatska će poduzeti sve primjerene mjere da hrvatske carinske vlasti osiguraju nesmetano i brzo odvijanje ulaska i izlaska snaga, pripadnika snaga, civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država i zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država.
2. Carinski postupci primjenjivi na uvoz i izvoz snaga Sjedinjenih Država prema ovom Sporazumu vršit će se u skladu s postupcima koje međusobno dogovore odgovarajuće hrvatske vlasti i snage Sjedinjenih Država. Bilo kakva inspekcija hrvatskih carinskih vlasti unesene i iznesene osobne imovine pripadnika snaga, civilne komponente, ili članova obitelji izvršit će se kad se odnosno dobro dostavi u mjesto ili otprema iz mjesta boravka te osobe.
3. U skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka, vojne vlasti Sjedinjenih Država će uspostaviti potrebne unutarnje kontrole u objektima gdje su snage Sjedinjenih Država smještene, a kako bi spriječile zlouporabu prava vezanih za carinske povlastice i izuzeća koja su im dana NATO SOFA-om i ovim Sporazumom. Vojne vlasti Sjedinjenih Država i hrvatske vlasti surađivat će u istrazi bilo kakvih navodnih prijestupa koji uključuju kršenje carinskih propisa.

Članak XXI. DJELATNOSTI U OKVIRU VOJNE SLUŽBE

1. Vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu uspostaviti neposredno ili putem ugovora, održavati i upravljati vojnim uslužnim radnjama, trgovinama i drugim ma oprodajnim objektima, otvorenim kantinama, društvenim i obrazovnim centrima i uslugama rekreacijskih prostora u objektima i na područjima Hrvatske o kojima je postignut sporazum za korištenje od strane pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji.
2. Organizacije i aktivnosti na koje se poziva u stavku 1. ovog članka su sastavni dijelovi snaga Sjedinjenih Država i njima će se odobriti ista izuzeća od novčanih i carinskih obveza koja su dana snagama, uključujući i ona navedena u člancima XIV. i XVI. ovog Sporazuma. Za ove djelatnosti u okviru vojne službe Hrvatska neće tražiti dozvolu, inspekciju ili drugi regulativni nadzor. Ovakva izuzeća neće se primjenjivati na usluge pružene u potpori organizacija i aktivnosti hrvatskih poraznih obveznika.
3. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će usvojiti prikladne mjere za sprečavanje prodaje dobara i imovine uvezene ili stečene u Hrvatskoj putem organizacija navedenih u stavku 1. ovog članka osobama koje nisu ovlaštene imati pristup takvim organizacijama i njihovim uslugama.

Članak XXII.
VALUTE I MIJENJANJE NOVCA

1. Snage Sjedinjenih Država će imati pravo unošenja, iznošenja i korištenja valute Sjedinjenih Država ili instrumenata čija je vrijednost izražena u valuti Sjedinjenih Država u bilo kojem iznosu.
2. Vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu pripadnicima snaga, civilne komponente i članovima obitelji davati ili mijenjati valutu ili instrumente izražene u slijedećim valutama: (a) Sjedinjenih Država; (b) Hrvatske; (c) Zone eura; i (d) bilo koje druge države.
3. Pripadnik snaga, civilne komponente i članovi obitelji mogu:
 - (a) unositi valutu Sjedinjenih Država i instrumente čija je vrijednost izražena u toj valuti;
 - (b) iznositi bilo koju valutu koja nije hrvatska, i instrumente čija je vrijednost izražena u bilo kojoj takvoj valuti, uz uvjet da je takav pripadnik ili član obitelji takvu valutu ili instrumente unio ili ih primio od vojnih vlasti Sjedinjenih Država, tako dugo dok takvo unošenje i iznošenje nije povreda hrvatskih zakona.
4. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će u suradnji s hrvatskim vlastima poduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječile zlouporabu bilo kojeg od prava danih ovim člankom i kako bi osigurale primjenu hrvatskog sustava propisa koji uređuju devizno poslovanje u mjeri u kojoj se on primjenjuje na osoblje koje obuhvaća ovaj Sporazum.

Članak XXIII.
POSTUPCI UGOVARANJA

1. Snage Sjedinjenih Država mogu sklapati ugovore o nabavi dobara i usluga u Hrvatskoj u skladu sa zakonima i propisima Sjedinjenih Država, što uključuje i izgradnju. Snage Sjedinjenih Država mogu sklapati ugovore s bilo kojim izvorom, a nastojat će, prema ovlastima na temelju primjenjivih zakona i propisa Sjedinjenih Država, sklapati ugovore s hrvatskim pravnim osobama i pojedincima.
2. Ugovaračima i zaposlenicima ugovarača čija je nazočnost u objektu i području o kojem je postignut sporazum u kojem su smještene ili će biti smještene snage Sjedinjenih Država potrebna za provedbu ugovora bit će dozvoljen ulaz u takve objekte i područja unutar roka od sedam (7) radnih dana od podnošenja zahtijeva od strane vojnih vlasti Sjedinjenih Država. Takav ulazak može se uskratiti ili otkazati iz sigurnosnih razloga, ili zbog lošeg ponašanja pojedinca. Ukoliko nadležne hrvatske vlasti uskrate ili otkazu takav ulazak, izvijestit će nadležne vojne vlasti Sjedinjenih Država pisanim putem o razlozima.
3. Kod nabave dobara, usluga i komunalnih usluga, Hrvatska će snagama pružiti tretman jednak onomu koji pruža hrvatskim oružanim snagama.

Članak XXIV PRAVNI POLOŽAJ UGOVARAČA

1. Na ugovarače Sjedinjenih Država i zaposlenike ugovarača Sjedinjenih Država, neće se primjenjivati hrvatski zakoni i propisi koji se odnose na uvjete i pravila njihovog zapošljavanja, dozvole za rad i registracije poslova i korporacija. Takvi ugovarači će biti izuzeti od svih poreza na dohodak, poreza na dobit i PDV-a. koji proizlaze iz isporuke roba ili usluga snagama Sjedinjenih Država, ili iz izgradnje objekata.
2. Ugovarači Sjedinjenih Država i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država, uključujući i datum isteka njihovih ugovora sa ili za snage Sjedinjenih Država, bit će navedeni u obavijesti Ministarstvu obrane Hrvatske, u skladu s odredbama provedbenog dogovora između stranaka ili njihovih agenata za koordinaciju.

Članak XXV. KOMUNALNE USLUGE I KOMUNIKACIJE

1. Vojno i civilno osoblje i ugovarači Sjedinjenih Država mogu koristiti vodu, struju i druge javne komunalne usluge pod uvjetima koji uključuju plaćanje ili troškove jednake onima koji se pružaju hrvatskim oružanim snagama ili Vladi u sličnim okolnostima, osim ako nije drugačije dogovoreno. Troškovi snaga Sjedinjenih Država će biti jednaki njihovom proporcionalnom udjelu u trošku za takve komunalne usluge.
2. Snage Sjedinjenih Država će smjeti koristiti svoje vlastite telekomunikacijske sustave (kako je izraz "telekomunikacije" definiran u Ustavu Međunarodnog telekomunikacijskog saveza iz 1992.). Ovo će uključivati pravo korištenja takvih sredstava i usluga koji su potrebni za osiguranje potpune sposobnosti za upravljanje telekomunikacijskim sustavima i pravo da besplatno koriste sve potrebne radio frekvencije za ove svrhe. U nastojanju da se izbjegnu međusobne smetnje, te da se Hrvatskoj pomogne u ispunjavanju njezinih međunarodnih obveza, snage Sjedinjenih Država će uložiti sav razuman napor radi usklađivanja upotrebe frekvencija s odgovarajućim hrvatskim vlastima. Snage Sjedinjenih Država će uzeti u obzir hrvatske zakone i savjetovat će se s odgovarajućim hrvatskim vlastima o radu njihova vlastitog telekomunikacijskog sustava. Priпадnici snaga i civilne komponente bit će izuzeti od plaćanja pristojbe za korištenje radio ili televizijskih prijamnika.

Članak XXVI. OKOLIŠ, ZDRAVLJE I SIGURNOST

Priznavajući zaštitu okoliša, prirode, kulturnih dobara i ljudskog zdravlja posebnim interesom Hrvatske, stranke su suglasne primjenjivati ovaj Sporazum na način koji je u skladu sa zaštitom okoliša, prirode, kulturnih dobara i ljudskog zdravlja. Sjedinjene Države potvrđuju svoju obvezu punog poštivanja mjerodavnog hrvatskog zakonodavstva koje uređuje zaštitu okoliša, prirode, kulturnih dobara i ljudskog zdravlja u provedbi svojih aktivnosti. Hrvatska potvrđuje svoju politiku primjene svog mjerodavnog zakonodavstva radi zaštite zdravlja i sigurnosti snaga Sjedinjenih Država, civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država i zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država.

Članak XXVII.
PROVEDBA I SPOROVI

1. Agenti za koordinaciju mogu po potrebi sklapati provedbene dogovore radi izvršenja odredbi ovog Sporazuma. Takve provedbene dogovore sklopit će agenti za koordinaciju a hrvatski agent za koordinaciju će izvjestiti agenta za koordinaciju Sjedinjenih Država da li će provedbeni dogovor biti supotpisan od strane ovlaštenog predstavnika hrvatskog ministarstva nadležnog za pojedini provedbeni dogovor koji se sklapa.
2. Svaka razlika u stajalištima ili sporovi vezani za tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma podnijet će se odboru sastavljenom od predstavnika nadležnih hrvatskih tijela i predstavnika snaga Sjedinjenih Država u Hrvatskoj. Ako odbor ne može donijeti odluku u pojedinom slučaju, spor će se riješiti konzultacijama između stranaka i neće se upućivati niti jednom nacionalnom ili međunarodnom sudu ili trećoj strani na rješavanje.

Članak XXVIII.
STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I IZMJENE I DOPUNE

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum kada Hrvatska diplomatskim putem izvjesti Sjedinjene Države da su ispunjeni svi unutarnji postupci potrebni za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Ovaj Sporazum ostat će na snazi na neodređeno vrijeme.
2. Bilo koja stranka može okončati ovaj Sporazum uz pisanu obavijest drugoj stranci šest mjeseci unaprijed diplomatskim putem. Ovaj Sporazum može se izmijeniti i dopuniti pisanim sporazumom stranaka. Stranke su suglasne konzultirati se u svezi s izmjenama i dopunama ovog Sporazuma, na zahtjev bilo koje od stranaka.

U potvrdu navedenog, potpisani, propisno ovlašteni od strane svojih odnosnih vlada, potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Washingtonu, dana 3. travnja 2008., u dva primjerka na hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Vladu Republike Hrvatske
g. Marijan Gubić v.r.
opunomoćeni ministar, otpravnik
poslova a.i u Veleposlanstvu RH u SAD

**Za Vladu Sjedinjenih Američkih
Država**
g. Jackson McDonald v.r.
veleposlanik u Ministarstvu
vanjskih poslova SAD

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić v.r.**

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. Nacrta prijedloga zakona propisano je da se potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, u skladu s odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001-pročišćeni tekst i 55/01), čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njegovim odredbama.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. utvrđeno je da je provedba Zakona o potvrđivanju Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane odnosno Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti nakon njegovog stupanja na snagu.

Člankom 5. utvrđuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 99. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske i članka 7. stavka 2. točke 25. Zakona o obrani («Narodne novine», broj 33/02, 58/02 i 76/07), na prijedlog predsjednika Vlade Republike Hrvatske, dajem

Prethodno mišljenje

I.

Ovo Prethodno mišljenje daje se na prijedlog predsjednika Vlade Republike Hrvatske za donošenje zaključka Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju Prijedloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o pravnom položaju snaga Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakonu u tekstu koji je sastavni dio dopisa predsjednika Vlade Republike Hrvatske (KLASA: 910-04/01-01/11, URBROJ: 5030109-08-8 od 18. lipnja 2008.).

Prethodno mišljenje daje se radi donošenja zaključka Vlade Republike Hrvatske, kako je navedeno u stavku 1. ove točke.

II.

Ovo Prethodno mišljenje stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
I VRHOVNI ZAPOVJEDNIK
ORUŽANIH SNAGA

Stjepan Mesić

*KLASA: 018-05/08-01/02
URBROJ: 71-03/2-08-02
Zagreb, 20. lipnja 2008.*

**PRILOG - PRESLIKA TEKSTA SPORAZUMA U IZVORNIKU
NA HRVATSKOM JEZIKU**

SPORAZUM

IZMEĐU

VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

I

VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

**O PRAVNOM POLOŽAJU SNAGA
SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

KAZALO

NASLOV ČLANKA	BROJ
PREAMBULA	
SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE	I
DEFINICIJE	II
ULAZAK I IZLAZAK	III
KORIŠTENJE OBJEKATA I PODRUČJA	IV
KAZNENA JURISDIKCIJA	V
ODREĐIVANJE KAZNE NE JURISDIKCIJE	VI
PROMETNE NESREĆE	VII
POTVRDE O IZVRŠAVANJU SLUŽBENIH ZADAĆA	VIII
PRITVOR I PRISTUP	IX
ZATVOR I POSJETE	X
STEGA	XI
SIGURNOST	XII
POTRAŽIVANJA	XIII
SLUŽBENA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA	XIV
OSOBNA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA	XV
SLUŽBENI UVOZ I IZVOZ	XVI
UVOZ I IZVOZ OSOBNE IMOVINE	XVII
MOTORNA VOZILA	XVIII
DOZVOLE	XIX
CARINSKI POSTUPCI	XX
DJELATNOSTI U OKVIRU VOJNE SLUŽBE	XXI
VALUTE I MIJENJANJE NOVCA	XXII
POSTUPCI UGOVARANJA	XXIII
PRAVNI POLOŽAJ UGOVARAČA	XXIV
KOMUNALNE USLUGE I KOMUNIKACIJE	XXV
OKOLIŠ, ZDRAVLJE I SIGURNOST	XXVI
PROVEDBA I SPOROVI	XXVII
STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I IZMJENE I DOPUNE	XXVIII

PREAMBULA

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu "Hrvatska") i Vlada Sjedinjenih Američkih Država (u daljnjem tekstu "Sjedinjene Države");

Uzimajući u obzir da se na temelju dogovora između Hrvatske i Sjedinjenih Država (u daljnjem tekstu "stranke"), dijelovi snaga Sjedinjenih Država, njihove civilne komponente i članovi obitelji mogu povremeno nalaziti u Hrvatskoj;

Uzimajući u obzir da je svrha prisustva tih snaga Sjedinjenih Država u Hrvatskoj unapređivanje napora stranaka u promicanju mira i sigurnosti na područjima od zajedničkog interesa;

Potvrđujući da se takva suradnja zasniva na punom poštivanju suvereniteta svake od stranaka te ciljevima Povelje Ujedinjenih naroda;

Uzimajući u obzir da drugi stavak preambule Sporazuma između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, potpisanog u Londonu 19. lipnja 1951. (daljnjem tekstu "NATO SOFA") i članak IV. Sporazuma između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga sklopljenog u Bruxellesu, 19. lipnja 1995., (u daljnjem tekstu "PfP SOFA") predviđaju sklapanje posebnih dogovora koji nadopunjuju navedene sporazume;

s namjerom da se dopuni PfP SOFA koje su obje vlade stranke, a koji se poziva na NATO SOFA-u kao svoj sastavni dio i bilo koji drugi mnogostrani sporazum o pravnom položaju snaga kojeg će dvije vlade postati stranke u budućnosti;

Sporazumjele su se kako slijedi:

Članak I. SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj Sporazum detaljnije definira temeljna pravila i uvjete pod kojima snage Sjedinjenih Država, civilna komponenta, članovi obitelji i, u posebnim slučajevima kada je to naznačeno u ovom Sporazumu, ugovarači Sjedinjenih Država i njihovi zaposlenici borave na državnom području Hrvatske.

Članak II. DEFINICIJE

1. U svrhu ovog Sporazuma i ukoliko njime nije drugačije naznačeno, izraz "civilna komponenta" kao što je definirano u stavku 1. (b) članka I. NATO SOFA-e uključuje zaposlenike nehrvatskih nekomecijalnih organizacija koji imaju državljanstvo ili stalni boravak u Sjedinjenim Državama i koji, isključivo u svrhu dobrobiti, morala ili obrazovanja snaga Sjedinjenih Država, prate ove snage u Hrvatskoj. Izraz "civilna komponenta" također uključuje i članove obitelji ako se zaposle pri snagama Sjedinjenih Država ili u nekomercijalnim organizacijama navedenima u ovom stavku te u članku XXI.
2. U svrhu ovog Sporazuma, izrazi "ugovarač Sjedinjenih Država" i "zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država" znače nehrvatske pravne subjekte ili pojedince i njihove zaposlenike koji nemaju stalni boravak u Hrvatskoj i koji su prisutni u Hrvatskoj za potrebe nabavke dobara i usluga u skladu s ugovorom ili podugovorom sa ili u ime Sjedinjenih Država u svezi s aktivnostima snaga Sjedinjenih Država u skladu s ovim Sporazumom.

3. U svrhu ovog Sporazuma, izraz "član obitelji", kao što je definirano u članku I. stavku 1. (c) NATO SOFA-e, uključuje člana uže obitelji pripadnika oružanih snaga ili civilne komponente tj. supružnika ili djeteta koje nije zasnovalo vlastitu obitelj, te drugu osobu koja je u srodstvu s pripadnikom oružanih snaga ili civilne komponente, koja je financijski, zakonski ili zdravstveno ovisna i uzdržavana od strane tog pripadnika te s tim pripadnikom dijeli isti smještaj, a u Hrvatskoj je prisutna uz odobrenje nadležnih tijela snaga Sjedinjenih Država.
4. U svrhu ovog Sporazuma, izraz "carine" uključuje carinske pristojbe i ostale pristojbe i poreze koji se naplaćuju prilikom uvoza ili izvoza. Izraz se ne odnosi na naplatu zatraženih i primljenih usluga.
5. U svrhu ovog Sporazuma izraz "objekti i područja o kojima je postignut sporazum" znači javne objekte i područja u Hrvatskoj, uključujući vojne instalacije i područja za vježbe i obuku namjenjene za korištenje od strane snaga Sjedinjenih Država, civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država ili zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država na temelju obostranog sporazuma stranaka ili njihovih tijela za koordinaciju.
6. U svrhu ovog Sporazuma izraz "agenci za koordinaciju" znači Ministarstvo obrane Hrvatske i Ministarstvo obrane Sjedinjenih Država.

Članak III. ULAZAK I IZLAZAK

1. Ulazak postrojbi snaga Sjedinjenih Država obavljat će se preko međunarodnih graničnih prijelaza, uz prethodnu najavu četrdesetosam (48) sati unaprijed Ministarstvu obrane Hrvatske. Ulazak pojedinačnih pripadnika snaga bit će u skladu sa člankom III. NATO SOFA-e bez prethodne najave.
2. Osim ukoliko se u pojedinom slučaju zajednički unaprijed ne sporazumije drugačije, Hrvatska neće zahtijevati supotpisivanje zapovijedi za kretanje od strane svog odgovarajućeg predstavnika u skladu sa člankom III. stavkom 2. (b) NATO SOFA-e.
3. Pripadnicima civilne komponente, ugovaračima Sjedinjenih Država, zaposlenicima ugovarača Sjedinjenih Država i članovima obitelji, koji su državljani država za koje je Hrvatska propisala pribavljanje viza, prigodom prvog ulaska u Hrvatsku, vize će se izdavati na graničnom prijelazu, uz predočenje valjane putne isprave i identifikacijske iskaznice Ministarstva obrane Sjedinjenih Država ili odgovarajućeg uvjerenja izdanog od strane nadležnog tijela Sjedinjenih Država u kojem je naznačen njihov status pripadnika civilne komponente, ugovarača Sjedinjenih Država, zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država ili člana obitelji. Ukoliko ti pripadnici namjeravaju ostati u Hrvatskoj duže od 15 dana na koliko im je izdana viza na graničnom prijelazu, moraju obavijestiti Ministarstvo obrane prije isteka roka od 15 dana na koji je viza izdana. Na temelju takve obavijesti, Ministarstvo obrane će unijeti odgovarajuću zabilješku u njihove putovnice produžujući njihov boravak na 90 dana. Svako daljnje produljenje iznad 90 dana rješava se na temelju članka III. stavka 4.
4. Pripadnici civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači Sjedinjenih Država i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država izuzeti su od primjene hrvatskih propisa o registraciji i kontroli stranaca. O datumima ulaska i predviđenog izlaska pripadnika civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država i zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država, koji će biti u Hrvatskoj dulje od 90 dana, snage Sjedinjenih Država obavijestit će Ministarstvo obrane Hrvatske. Na osnovi obavijesti Ministarstvo obrane će u roku 15 dana od ulaska navedenih osoba u Hrvatsku, u putovnice tih osoba unijeti odgovarajuću zabilješku. Prestankom svrhe zbog koje je zabilješka unijeta, ona se poništava.

5. Pripadnici civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači Sjedinjenih Država i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država, o kojima je dostavljena obavijest u skladu sa stavkom 3. ovog članka mogu ulaziti u Hrvatsku/izlaziti iz Hrvatske, na osnovi valjane putovnice u koju je unesena odgovarajuća zabilješka iz stavka 4. ovog članka.

Članak IV. KORIŠTENJE OBJEKATA I PODRUČJA

1. Snage Sjedinjenih Država ovlaštene su za pristup i korištenje objekata i područja u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum kako je određeno provedbenim dogovorom ovom Sporazumu.
2. Vojno i civilno osoblje Sjedinjenih Država i ugovarači Sjedinjenih Država te vozila, plovila i zrakoplovi kojima se upravlja od strane ili za snage Sjedinjenih Država mogu koristiti objekte i područja o kojima je postignut sporazum za obuku, prijevoz, potporu i slične aktivnosti, ponovnu opskrbu zrakoplova gorivom, privremeno održavanje vozila, plovila i zrakoplova, smještaj osoblja, komunikacija, snaga i opreme i sve ostalo o čemu se stranke sporazume. Snage Sjedinjenih Država prilikom korištenja tih objekata i područja dužne su poštivati zakone Hrvatske kako je ugovoreno u članku II. NATO SOFA-e.

Članak V. KAZNENA JURISDIKCIJA

1. Hrvatska priznaje poseban značaj stegovnog nadzora vojnih vlasti Sjedinjenih Država nad pripadnicima snaga i učinak takvog nadzora na operativnu spremnost. Stoga, promičući svoju opredijeljenost za uzajamnu obranu, Hrvatska se, po svom suverenom nahođenju, odriče primarnog prava primjene kaznene jurisdikcije kako je osigurano člankom VII. stavkom 3 (c) NATO SOFA-e. Navedeno odricanje ne odnosi se na članove civilne komponente i članove obitelji.
2. Vojne vlasti Sjedinjenih Država obavijestit će hrvatske vlasti o pojedinačnim slučajevima koji podliježu odredbama stavka 1. ovog članka.
3. Tamo gdje nadležne hrvatske vlasti smatraju da je zbog posebnih okolnosti pojedinog slučaja, a u interesu hrvatskog pravosuđa, provedba hrvatske jurisdikcije neophodna, mogu opozvati odricanje od prava danog sukladno stavku 1. ovog članka putem pisane izjave upućene nadležnim vojnim vlastima Sjedinjenih Država u roku od trideset (30) dana nakon primitka obavijesti navedene u stavku 2. ovog članka.

Članak VI. ODREĐIVANJE KAZNE NE JURISDIKCIJE

Nakon što nadležne vlasti Sjedinjenih Država obavijeste nadležne hrvatske vlasti da je upitno koje će vlasti imati jurisdikciju glede nekog prijestupa, hrvatske pravosudne vlasti koje se bave tim predmetom nastat će sa sudskim postupkom dok Vlade obje države ne odluče o nadležnosti.

Članak VII. PROMETNE NESREĆE

1. Hrvatske vlasti imaju prvenstvenu odgovornost za istragu oko prometnih prekršaja i prometnih nesreća na državnom području Hrvatske, uključujući i očuvanje mjesta nesreće i ispitivanje svjedoka i sve druge mjere potrebne za pravilno vođenje istrage.

2. Snage Sjedinjenih Država će odrediti primarnu osobu za kontakt za sve prometne prekršaje i nesreće koje uključuju vojnu i civilnu komponentu Sjedinjenih Država i članove obitelji. Hrvatske vlasti će odmah po saznanju za prometni prekršaj ili nesreću u koju je uključeno takvo osoblje o tome izvijestiti osobu za kontakt Sjedinjenih Država.
3. Sigurnosne snage Sjedinjenih Država mogu, na zahtjev hrvatske policije ili kako je dogovoreno između odgovarajućih vlasti pružiti pomoć u istrazi. Podaci koji su podobni za razmjenu će se, na zahtjev, slobodno razmjenjivati između nadležnih tijela ugovornih stranaka. Stranke će surađivati i pomagati jedna drugoj u provedbi takvih istraga, kako to nalaže članak VII. NATO SOFA-e.

Članak VIII. POTVRDE O IZVRŠAVANJU SLUŽBENIH ZADAĆA

U svrhu utvrđenja da li je počinjeno djelo koje povlači kaznenu ili građansku odgovornost proizašlo iz radnje ili propusta učinjenog u obavljanju službene dužnosti od strane pripadnika snaga ili civilne komponente temeljem članka VII. ili VIII. NATO SOFA-e, potvrda najvišeg prikladnog vojnog tijela Sjedinjenih Država da je takva radnja ili propust učinjena u obavljanju službene dužnosti predstavljat će dovoljan dokaz te činjenice. U slučajevima kada hrvatske vlasti dovode u pitanje službenu narav takve radnje ili propusta vlasti Sjedinjenih Država i Hrvatske odmah će pristupiti konzultacijama. Za vrijeme takvih konzultacija hrvatske vlasti mogu predočiti svaku relevantnu informaciju i vlasti Sjedinjenih Država će je u potpunosti uzeti u obzir. Hrvatske vlasti zadržavaju mogućnost traženja potvrde o službenoj naravi takve radnje ili propusta od slijedeće više vojne instance Sjedinjenih Država.

Članak IX. PRITVOR I PRISTUP

1. Pripadnik snaga ili civilne komponente koji je pod istragom ili predstojećim suđenjem pred hrvatskim vlastima ostat će u pritvoru vlasti Sjedinjenih Država ili pod drugom prikladnom kontrolom Sjedinjenih Država do okončanja svih uz to vezanih sudskih postupaka, osim ukoliko nije međusobno drugačije dogovoreno. Vojne vlasti Sjedinjenih Država osigurat će da se pripadnik snaga ili civilne komponente pojavi pred hrvatskim vlastima u bilo kojem postupku koji može iziskivati nazočnost takve osobe. Hrvatske vlasti osigurat će pripadniku snaga ili civilne komponente pravo na promptne postupke i brzo suđenje.
2. U slučaju da hrvatski sudski postupci nisu završeni u roku od jedne godine od njihova početka, vojne vlasti Sjedinjenih Država bit će oslobođene bilo kakvih obveza na temelju ovog članka. Na zahtjev hrvatskih vlasti, vlasti Sjedinjenih Država savjetovat će se s hrvatskim vlastima oko takvih alternativnih aranžmana kojima bi se osigurala nazočnost optuženog koji bi bili dopustivi prema zakonima i pravilima Sjedinjenih Država i koji bi bili operativno mogući. Razdoblje od jedne godine ne uključuje vrijeme potrebno za žalbeni postupak kao ni vrijeme za koje je zakazano suđenje bilo odgođeno iz razloga što su nakon pravodobne obavijesti hrvatskih vlasti o potrebi osiguranja nazočnosti optuženika, američke vlasti to propustile učiniti.
3. Kada je pripadnik snaga ili civilne komponente osuđen od strane hrvatskog suda te mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora, vojne vlasti Sjedinjenih Država stavit će odnosno držati u pritvoru ili pod drugom prikladnom kontrolom Sjedinjenih Država optuženika sve do zaključenja svih žalbenih postupaka, osim ukoliko se ne dogovori drugačije.
4. Svako vremensko razdoblje provedeno u pritvoru hrvatskih vlasti ili američkih vojnih vlasti odbit će se od konačno dosuđene kazne zatvora.

5. U slučaju uhićenja ili pritvora pripadnika snaga, civilne komponente ili člana obitelji od strane hrvatskih vlasti, predstavnici Sjedinjenih Država će biti odmah obaviješteni i imati hitan pristup toj osobi te će im biti dozvoljena nazočnost prilikom bilo kojeg ispitivanja od strane hrvatskih vlasti.

Članak X. ZATVOR I POSJETE

Zatvorsku kaznu koju je pripadniku snaga, civilne komponente ili članu obitelji odredio hrvatski sud isti će služiti u hrvatskim kaznenim ustanovama koje odgovaraju stupnju pritvora zatvorenika utvrđenim nakon konzultacija između stranaka. Hrvatske vlasti dozvolit će vlastima Sjedinjenih Država da po dogovoru sa odgovarajućim hrvatskim tijelima posjete takvu osobu u primjereno vrijeme izvan redovnog vremena za posjete. Članovi obitelji moći će posjećivati takvu osobu u vremenu određenom za posjete. Hrvatske vlasti će dopustiti vlastima Sjedinjenih Država i članovima obitelji pružanje pomoći takvim osobama, kakvu vlasti Sjedinjenih Država smatraju potrebnom.

Članak XI. STEGA

1. Vojne vlasti Sjedinjenih Država bit će odgovorne za održavanje stege nad pripadnicima snaga.
2. U svrhu održavanja stege od strane snaga Sjedinjenih Država, vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu ustrojiti vojne sigurnosne postrojbe u objektima i područjima u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum gdje su smještene snage Sjedinjenih Država. Na zahtjev i u suradnji s nadležnim hrvatskim vlastima vojne vlasti Sjedinjenih Država također mogu koristiti takve postrojbe u zajednicama u blizini objekata i područja u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum gdje su smještene snage Sjedinjenih Država, u skladu s postupkom koji je dogovoren od strane nadležnih hrvatskih vlasti i američkih vojnih vlasti.

Članak XII. SIGURNOST

1. Hrvatska će poduzeti sve potrebne mjere da osigura odgovarajuću sigurnost i zaštitu snaga Sjedinjenih Država, pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji u objektima i područjima u Hrvatskoj o kojima je postignut sporazum u kojima su smještene ili će biti smještene snage Sjedinjenih Država. U skladu s navedenom odgovornošću, hrvatske će vlasti usko surađivati s vlastima Sjedinjenih Država na pružanju odgovarajuće sigurnosti i neometanog ulaza i izlaza iz takvih objekata ili područja gdje su smještene snage Sjedinjenih Država.
2. Ako je sigurnost snaga Sjedinjenih Država, pripadnika snaga, civilne komponente, ili članova obitelji ugrožena, vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu poduzeti odgovarajuće mjere kako bi održali ili ponovo uspostavili red i stegu u objektima i područjima o kojima je postignut sporazum u kojima su smještene snage Sjedinjenih Država. Izvan tih objekata i područja o kojima je postignut sporazum u kojima su smještene snage Sjedinjenih Država, vojne vlasti Sjedinjenih Država će djelovati samo u dogovoru ili zajedno s hrvatskim vlastima.

Članak XIII.
POTRAŽIVANJA

1. Pripadnici snaga i civilne komponente neće podlijevati nikakvim sudskim postupcima zbog civilnih potraživanja nastalih činjenjem ili propustom koji im se pripisuju, a koji su se dogodili tijekom izvršavanja njihovih službenih zadaća. Takva potraživanja se mogu proslijediti nadležnim hrvatskim vlastima i procesuirati u skladu s odredbama članka VIII. NATO SOFA-e.
2. Sva ostala civilna potraživanja, osim ugovornih potraživanja, ukoliko se ne riješe u skladu s člankom VIII. stavkom 6. NATO SOFA-e bit će pod jurisdikcijom hrvatskih civilnih sudova gdje će se primjenjivati hrvatsko zakonodavstvo.
3. Kako se koristi u ovom članku i članku VIII. NATO SOFA-e, izraz "civilna komponenta" također uključuje hrvatske državljane i druge civilne osobe, koji su zaposlenici Sjedinjenih Država i izvršavaju službene zadaće koje su im dodijelile snage Sjedinjenih Država, no ne uključuje zaposlenike nekomercijalnih organizacija.
4. Pripadnicima snaga, civilne komponente i članovima obitelji neće se izricati presuda zbog izostanka niti će se djelovati protivno njihovim interesima kad im službene zadaće ili odsutnost na temelju propisnog ovlaštenja privremeno onemogućuje nazočnost nekaznenim postupcima kojih su stranke.

Članak XIV.
SLUŽBENA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA

1. Snage Sjedinjenih Država i njihovi ugovarači neće podlijevati izravnom ili neizravnom oporezivanju vezano za pitanja koja spadaju isključivo u djelokrug njihovih službenih ili ugovornih aktivnosti, ili vezano za imovinu namijenjenu tim aktivnostima. Što se tiče poreza na dodanu vrijednost (PDV), izuzeće će se primijeniti na dobra i usluge koje su stečene od strane ili u korist snaga Sjedinjenih Država.
2. Hrvatski zakoni i propisi koji se tiču plaćanja poreza na dohodak i doprinosa socijalnog osiguranja neće se primjenjivati na pripadnike snaga, nehrvatske pripadnike civilne komponente, ugovarače Sjedinjenih Država i njihove zaposlenike.
3. Plovila kojima se upravlja od strane ili u to vrijeme isključivo za snage Sjedinjenih Država neće podlijevati plaćanju nikakvih pristojbi u hrvatskim vojnim bazama. O uporabi civilnih pomorskih luka plovila će se izravno s lučkom upravom i ovlaštenim koncesionarom.
4. Na plovilima i zrakoplovima Sjedinjenih Država neće se obavljati ukrcaj ni inspekcija.

Članak XV.
OSOBNA IZUZEĆA OD PLAĆANJA POREZA

1. Glede članka X. NATO SOFA-e pripadnici snaga, civilne komponente i članovi obitelji neće podlijevati nikakvom plaćanju poreza ili sličnih pristojbi, uključujući i PDV, u Hrvatskoj a vezano za vlasništvo, posjed, korištenje, međusobni prijenos, i prema ili koji dolazi od snaga, ili prijenos zbog smrtnog slučaja njihove stvarne pokretne imovine uvezene u Hrvatsku ili stečene u Hrvatskoj za osobnu uporabu.
2. Izuzeće od poreza na dohodak predviđeno člankom X. NATO SOFA-e primjenjivat će se i na dohodak koji pripadnici snaga, civilne komponente, članovi obitelji i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država steknu u vezi aktivnosti na temelju ovog Sporazuma te na dohodak koji potječe iz izvora izvan Hrvatske.

Članak XVI.
SLUŽBENI UVOZ I IZVOZ

1. S obzirom na članak XI. NATO SOFA-e, uvoz u Hrvatsku opreme, zaliha, namirnica i ostale robe od strane ili u korist snaga Sjedinjenih Država bit će izuzet od plaćanja carine, posebnih poreza i PDV-a. Snage Sjedinjenih Država podlijegat će plaćanju naknada za usluge koje zatraže dobiju od vladinih tijela ili jedinica lokalne uprave i samouprave i naknada za usluge koje zatraže i dobiju od privatnih subjekata.
2. Oprema zalihe, namirnice i ostala roba bit će izuzeta od bilo kakvog poreza ili drugih pristojbi koji bi se inače primjenjivali na takvo vlasništvo što su snage Sjedinjenih Država uvezle ili u Hrvatskoj nabavile.
3. Izvoz i ponovni izvoz iz Hrvatske opreme, zaliha, namirnica i ostale robe, navedenih u stavku 1. ovog članka, od strane snaga Sjedinjenih Država bit će izuzet iz svih oblika carina. Takvom se imovinom može raspolagati u Hrvatskoj, ukoliko se osigura da takvo raspolaganje u odnosu na osobe i subjekte koji u Hrvatskoj nemaju pravo na izuzeća od poreza i pristojbi po ovom Sporazumu, podliježe plaćanju odgovarajućih poreza i carina te ako su ispunjeni drugi zakonski uvjeti za uvoz odnosnih dobara u Hrvatsku od strane primatelja takve imovine.
4. Izuzeća navedena u stavcima 1, 2. i 3. ovog članka se također primjenjuje na usluge, opremu, zalihe, namirnice i ostalo vlasništvo uvezeno ili stečeno u Hrvatskoj od strane ili u korist snaga Sjedinjenih Država, a sa svrhom korištenja od strane ugovarača koji ispunjava obveze iz ugovora za navedene snage. Snage Sjedinjenih Država u potpunosti će surađivati s odgovarajućim hrvatskim vlastima kako bi se spriječila zlouporaba ovih povlastica.
5. Hrvatske vlasti prihvatit će potvrdu utvrđenu člankom XI. stavak 4. NATO SOFA-e u svrhu provedbe odgovarajućeg carinskog postupka nad predmetima koji se uvoze ili izvoze od strane ili za snage Sjedinjenih Država prema ovom članku.

Članak XVII.
UVOZ I IZVOZ OSOBNE IMOVINE

1. Pripadnici snaga, civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država mogu bez plaćanja carine uvoziti osobnu imovinu, namještaj, privatna motorna vozila i druga dobra namijenjena njihovoj osobnoj ili kućnoj uporabi ili korištenju za vrijeme njihove dužnosti u Hrvatskoj. Ova će se povlastica primijeniti ne samo na dobra koja su vlasništvo tih osoba, nego i na dobra koja su im poslana na dar ili dobra dostavljena kao ispunjenje ugovora izravno sklopljenog s osobom ili osobama koje nisu nastanjene u Hrvatskoj.
2. Imovina koja se spominje u stavku 1. ovog članka smije se prodavati ili na neki drugi način prenositi u vlasništvo osobama u Hrvatskoj koje nemaju pravo bescarinskog uvoza takvog vlasništva u skladu s ovim Sporazumom uz plaćanje svih propisanih poreza i carina od strane primatelja takvih dobara. Pripadnici snaga, civilne komponente i članovi obitelji mogu prenositi takvu imovinu između sebe ili je prenositi na ili uzimati od snaga, pri čemu će takvi prijenosi biti oslobođeni od plaćanja carine. Snage Sjedinjenih Država će biti odgovorne za vođenje evidencije o takvim prijenosima, što će hrvatske vlasti prihvatiti kao dokaz o prijenosu robe oslobođene od plaćanja poreza ili carine. Hrvatske će vlasti prihvatiti presliku propisno sastavljene njih policijskih izvještaja kao prima facie dokaz da je bescarinsko vlasništvo pripadnika snaga, civilne komponente ili članova obitelji ukradeno, oštećeno ili uništeno što će pojedince osloboditi bilo kakve odgovornosti za plaćanje poreza ili carine.
3. Pripadnici snaga, civilne komponente, članovi obitelji, ugovarači i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država mogu bez plaćanja izvoznih carina ili troškova ponovno izvoziti bilo kakva dobra koja su uvezli u Hrvatsku, ili stekli za vrijeme trajanja njihove dužnosti u Hrvatskoj.

Članak XVIII.
MOTORNA VOZILA

1. Hrvatske vlasti će priznati važeće registarske pločice i prometne dozvole izdane od vojnih i civilnih vlasti Sjedinjenih Država za motorna vozila i prikolice snaga, ugovarača Sjedinjenih Država, pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji.
2. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će poduzeti odgovarajuće sigurnosne mjere u vezi motornih vozila i prikolica kojima su one izdale registraciju i dozvolu, ili kojima se koriste snage u Hrvatskoj.
3. U vezi privatnih motornih vozila pripadnici snaga, civilne komponente, ugovarači Sjedinjenih Država, zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država i članovi obitelji dužni su poštivati hrvatski zakon o osiguranju od automobilske odgovornosti dok borave u Hrvatskoj.

Članak XIX.
DOZVOLE

1. Hrvatska će prihvatiti bez provjere znanja vožnje ili plaćanja pristojbi, važeću vozačku dozvolu ili drugu važeću dozvolu izdanu pripadniku snaga, civilne komponente, ugovaraču Sjedinjenih Država ili zaposleniku ugovarača Sjedinjenih Država od strane vlasti Sjedinjenih Država, koja vlasniku omogućuje upravljanje motornim vozilima, plovilima, ili zrakoplovima snaga ili za snage.
2. Hrvatske vlasti će priznati vozačke dozvole koje su izdale vojne i civilne vlasti Sjedinjenih Država za upravljanje privatnim motornim vozilima od strane pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji, ako je osoba stara osamnaest godina ili starija.
3. (a) Vojne vlasti Sjedinjenih Država će uskratiti pravo na upravljanje motornim vozilom osobama koje imaju vozačke dozvole u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ukoliko postoji osnovana sumnja o vlasnikovoj pouzdanosti ili sposobnosti da upravlja motornim vozilom. Iste će blagonaklono razmotriti zahtjeve koje upute hrvatske vlasti za uskratim prava na upravljanje motornim vozilom. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će o svim uskratama koje su izvršile u skladu s ovim podstavkom izvijestiti hrvatske vlasti, te o svim slučajevima gdje je nakon takve uskrate pravo na upravljanje motornim vozilom obnovljeno.

(b) U slučajevima gdje Hrvatska provodi jurisdikciju u skladu s člankom VII. NATO SOFA-e i člankom V. ovog Sporazuma o prijestupima koji uključuju upravljanje motornim vozilima, odredbe hrvatskog kaznenog zakonodavstva koje se odnose na uskratu prava na upravljanje motornim vozilom ostaju primjenjive na vozačke dozvole na koje se poziva u stavku 2. ovog članka.
4. Hrvatska će prihvatiti kao valjane sve profesionalne dozvole koje su izdale Vlada Sjedinjenih Država, jedinice lokalne uprave i samouprave ili država, pripadnicima snaga, pripadnicima civilne komponente, ugovaračima Sjedinjenih Država i zaposlenicima ugovarača Sjedinjenih Država u svrhu pružanja usluga snagama, pripadnicima snaga, pripadnicima civilne komponente, članovima obitelji, ugovaračima Sjedinjenih Država, zaposlenicima ugovarača Sjedinjenih Država i drugim kategorijama osoba kako je međusobno dogovoreno između agenata za koordinaciju.

Članak XX.
CARINSKI POSTUPCI

1. Hrvatska će poduzeti sve primjerene mjere da hrvatske carinske vlasti osiguraju nesmetano i brzo odvijanje ulaska i izlaska snaga, pripadnika snaga, civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država i zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država.
2. Carinski postupci primjenjivi na uvoz i izvoz snaga Sjedinjenih Država prema ovom Sporazumu vršit će se u skladu s postupcima koje međusobno dogovore odgovarajuće hrvatske vlasti i snage Sjedinjenih Država. Bilo kakva inspekcija hrvatskih carinskih vlasti unesene i iznesene osobne imovine pripadnika snaga, civilne komponente, ili članova obitelji izvršit će se kad se odnosno dobro dostavi u mjesto ili otprema iz mjesta boravka te osobe.
3. U skladu sa staccima 1. i 2. ovog članka, vojne vlasti Sjedinjenih Država će uspostaviti potrebne unutarnje kontrole u objektima gdje su snage Sjedinjenih Država smještene, a kako bi spriječile zlouporabu prava vezanih za carinske povlastice i izuzeća koja su im dana NATO SOFA-om i ovim Sporazumom. Vojne vlasti Sjedinjenih Država i hrvatske vlasti surađivat će u istrazi bilo kakvih navodnih prijestupa koji uključuju kršenje carinskih propisa.

Članak XXI.
DJELATNOSTI U OKVIRU VOJNE SLUŽBE

1. Vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu uspostaviti neposredno ili putem ugovora, održavati i upravljati vojnim uslužnim radnjama, trgovinama i drugim maloprodajnim objektima, otvorenim kantinama, društvenim i obrazovnim centrima i uslugama rekreacijskih prostora u objektima i na područjima Hrvatske o kojima je postignut sporazum za korištenje od strane pripadnika snaga, civilne komponente i članova obitelji.
2. Organizacije i aktivnosti na koje se poziva u stavku 1. ovog članka su sastavni dijelovi snaga Sjedinjenih Država i njima će se odobriti ista izuzeća od novčanih i carinskih obveza koja su dana snagama, uključujući i ona navedena u člancima XIV. i XVI. ovog Sporazuma. Za ove djelatnosti u okviru vojne službe Hrvatska neće tražiti dozvolu, inspekciju ili drugi regulativni nadzor. Ovakva izuzeća neće se primjenjivati na usluge pružene u potpori organizacija i aktivnosti hrvatskih poreznih obveznika.
3. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će usvojiti prikladne mjere za sprečavanje prodaje dobara i imovine uvezene ili stečene u Hrvatskoj putem organizacija navedenih u stavku 1. ovog članka osobama koje nisu ovlaštene imati pristup takvim organizacijama i njihovim uslugama.

Članak XXII.
VALUTE I MIJENJANJE NOVCA

1. Snage Sjedinjenih Država će imati pravo unošenja, iznošenja i korištenja valute Sjedinjenih Država ili instrumenata čija je vrijednost izražena u valuti Sjedinjenih Država u bilo kojem iznosu.
2. Vojne vlasti Sjedinjenih Država mogu pripadnicima snaga, civilne komponente i članovima obitelji davati ili mijenjati valutu ili instrumente izražene u slijedećim valutama: (a) Sjedinjenih Država; (b) Hrvatske; (c) Zone eura; i (d) bilo koje druge države.
3. Pripadnik snaga, civilne komponente i članovi obitelji mogu:
(a) unositi valutu Sjedinjenih Država i instrumente čija je vrijednost izražena u toj valuti;

(b) iznositi bilo koju valutu koja nije hrvatska, i instrumente čija je vrijednost izražena u bilo kojoj takvoj valuti, uz uvjet da je takav pripadnik ili član obitelji takvu valutu ili instrumente unio ili ih primio od vojnih vlasti Sjedinjenih Država, tako dugo dok takvo unošenje i iznošenje nije povreda hrvatskih zakona.

4. Vojne vlasti Sjedinjenih Država će u suradnji s hrvatskim vlastima poduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječile zlouporabu bilo kojeg od prava danih ovim člankom i kako bi osigurale primjenu hrvatskog sustava propisa koji uređuju devizno poslovanje u mjeri u kojoj se on primjenjuje na osoblje koje obuhvaća ovaj Sporazum.

Članak XXIII. POSTUPCI UGOVARANJA

1. Snage Sjedinjenih Država mogu sklapati ugovore o nabavi dobara i usluga u Hrvatskoj u skladu sa zakonima i propisima Sjedinjenih Država, što uključuje i izgradnju. Snage Sjedinjenih Država mogu sklapati ugovore s bilo kojim izvorom, a nastojat će, prema ovlastima na temelju primjenjivih zakona i propisa Sjedinjenih Država, sklapati ugovore s hrvatskim pravnim osobama i pojedincima.
2. Ugovaračima i zaposlenicima ugovarača čija je nazočnost u objektu i području o kojem je postignut sporazum u kojem su smještene ili će biti smještene snage Sjedinjenih Država potrebna za provedbu ugovora bit će dozvoljen ulaz u takve objekte i područja unutar roka od sedam (7) radnih dana od podnošenja zahtijeva od strane vojnih vlasti Sjedinjenih Država. Takav ulazak može se uskratiti ili otkazati iz sigurnosnih razloga, ili zbog lošeg ponašanja pojedinca. Ukoliko nadležne hrvatske vlasti uskrate ili otkazu takav ulazak, izvijestit će nadležne vojne vlasti Sjedinjenih Država pisanim putem o razlozima.
3. Kod nabave dobara, usluga i komunalnih usluga, Hrvatska će snagama pružiti tretman jednak onomu koji pruža hrvatskim oružanim snagama.

Članak XXIV PRAVNI POLOŽAJ UGOVARAČA

1. Na ugovarače Sjedinjenih Država i zaposlenike ugovarača Sjedinjenih Država, neće se primjenjivati hrvatski zakoni i propisi koji se odnose na uvjete i pravila njihovog zapošljavanja, dozvole za rad i registracije poslova i korporacija. Takvi ugovarači će biti izuzeti od svih poreza na dohodak, poreza na dobit i PDV-a. koji proizlaze iz isporuke roba ili usluga snagama Sjedinjenih Država, ili iz izgradnje objekata.
2. Ugovarači Sjedinjenih Država i zaposlenici ugovarača Sjedinjenih Država, uključujući i datum isteka njihovih ugovora sa ili za snage Sjedinjenih Država, bit će navedeni u obavijesti Ministarstvu obrane Hrvatske, u skladu s odredbama provedbenog dogovora između stranaka ili njihovih agenata za koordinaciju.

Članak XXV. KOMUNALNE USLUGE I KOMUNIKACIJE

1. Vojno i civilno osoblje i ugovarači Sjedinjenih Država mogu koristiti vodu, struju i druge javne komunalne usluge pod uvjetima koji uključuju plaćanje ili troškove jednake onima koji se pružaju hrvatskim oružanim snagama ili Vladi u sličnim okolnostima, osim ako nije drugačije dogovoreno. Troškovi snaga Sjedinjenih Država će biti jednaki njihovom proporcionalnom udjelu u trošku za takve komunalne usluge.

2. Snage Sjedinjenih Država će smjeti koristiti svoje vlastite telekomunikacijske sustave (kako je izraz "telekomunikacije" definiran u Ustavu Međunarodnog telekomunikacijskog saveza iz 1992.). Ovo će uključivati pravo korištenja takvih sredstava i usluga koji su potrebni za osiguranje potpune sposobnosti za upravljanje telekomunikacijskim sustavima i pravo da besplatno koriste sve potrebne radio frekvencije za ove svrhe. U nastojanju da se izbjegnu međusobne smetnje, te da se Hrvatskoj pomogne u ispunjavanju njezinih međunarodnih obveza, snage Sjedinjenih Država će uložiti sav razuman napor radi usklađivanja upotrebe frekvencija s odgovarajućim hrvatskim vlastima. Snage Sjedinjenih Država će uzeti u obzir hrvatske zakone i savjetovat će se s odgovarajućim hrvatskim vlastima o radu njihova vlastitog telekomunikacijskog sustava. Pripadnici snaga i civilne komponente bit će izuzeti od plaćanja pristojbe za korištenje radio ili televizijskih prijamnika.

Članak XXVI.

OKOLIŠ, ZDRAVLJE I SIGURNOST

Priznavajući zaštitu okoliša, prirode, kulturnih dobara i ljudskog zdravlja posebnim interesom Hrvatske, stranke su suglasne primjenjivati ovaj Sporazum na način koji je u skladu sa zaštitom okoliša, prirode, kulturnih dobara i ljudskog zdravlja. Sjedinjene Države potvrđuju svoju obvezu punog poštivanja mjerodavnog hrvatskog zakonodavstva koje uređuje zaštitu okoliša, prirode, kulturnih dobara i ljudskog zdravlja u provedbi svojih aktivnosti. Hrvatska potvrđuje svoju politiku primjene svog mjerodavnog zakonodavstva radi zaštite zdravlja i sigurnosti snaga Sjedinjenih Država, civilne komponente, članova obitelji, ugovarača Sjedinjenih Država i zaposlenika ugovarača Sjedinjenih Država.

Članak XXVII.

PROVEDBA I SPOROVI

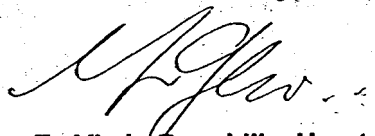
1. Agenti za koordinaciju mogu po potrebi sklapati provedbene dogovore radi izvršenja odredbi ovog Sporazuma. Takve provedbene dogovore sklopit će agenti za koordinaciju a hrvatski agent za koordinaciju će izvjestiti agenta za koordinaciju Sjedinjenih Država da li će provedbeni dogovor biti supotpisan od strane ovlaštenog predstavnika hrvatskog ministarstva nadležnog za pojedini provedbeni dogovor koji se sklapa.
2. Svaka razlika u stajalištima ili sporovi vezani za tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma podnijet će se odboru sastavljenom od predstavnika nadležnih hrvatskih tijela i predstavnika snaga Sjedinjenih Država u Hrvatskoj. Ako odbor ne može donijeti odluku u pojedinom slučaju, spor će se riješiti konzultacijama između stranaka i neće se upućivati niti jednom nacionalnom ili međunarodnom sudu ili trećoj strani na rješavanje.

Članak XXVIII.
STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I IZMJENE I DOPUNE

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum kada Hrvatska diplomatskim putem izvijesti Sjedinjene Države da su ispunjeni svi unutarnji postupci potrebni za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Ovaj Sporazum ostat će na snazi na neodređeno vrijeme.
2. Bilo koja stranka može okončati ovaj Sporazum uz pisanu obavijest drugoj stranci šest mjeseci unaprijed diplomatskim putem. Ovaj Sporazum može se izmijeniti i dopuniti pisanim sporazumom stranaka. Stranke su suglasne konzultirati se u svezi s izmjenama i dopunama ovog Sporazuma, na zahtjev bilo koje od stranaka.

U potvrdu navedenog, potpisani, propisno ovlašteni od strane svojih odnosnih vlada, potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Washingtonu, dana 3. travnja 2008., u dva primjerka na hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Vladu Republike Hrvatske

Za Vladu Sjedinjenih Američkih Država

